

Zelf je medewerker opleiden met duaal leren

In 2015 koos de Vlaamse overheid ervoor om de nieuwe onderwijsvorm 'dual leren' te introduceren, als een alternatief voor het bestaande 'klassieke' secundaire onderwijs. In het schooljaar 2019-2020 kan men al bij heel wat scholen terecht voor verschillende duale tuinbouwgerichte opleidingen binnen de derde graad BSO.

Jan Vancayzele, consultant AVBS

Bij dual leren verwerven jongeren vaardigheden zowel op de werkvloer als op school. De les- en werkcomponent vormen dus samen één geheel. Naast richtingen in de derde graad BSO, zijn er ook enkele scholen van het BuSO-onderwijs die opleidingen dual aanbieden.

Dual leren

Tot voor kort bleef de werkervaring in het voltijds onderwijs beperkt tot de stage. Daarbij oefenen de studenten competenties in die ze hebben geleerd tijdens de praktijklessen op school. Dual leren gaat een stap

verder. Het bedrijf, in het bijzonder de mentor die de jongere begeleidt op het bedrijf, zorgt dat de jongere competenties aanleert. Van die mentor wordt verwacht dat hij het beroep onder de knie heeft, minstens 25 jaar oud is en vijf jaar ervaring heeft. Ook moet hij kunnen overbrengen wat hij

de jongere moet aanleren, de jongere opvolgen, bijsturen en ook evalueren. De evaluatie gebeurt samen met de begeleider op school. De mentor heeft dus een grote inspraak in het eindresultaat.

Voltijds secundair onderwijs

Duaal leren wordt beschouwd als voltijds secundair onderwijs. School en werkvloer moeten samen zorgen dat de jongere op het einde van het traject alle competenties aangeleerd en verworven heeft. Ze moeten de jongere er ook op beoordelen. Per opleiding is er een standaardtraject duaal leren ontwikkeld, dat gebaseerd is op een of meerdere beroepskwalificaties. Daarin worden alle competenties en activiteiten opgesomd die een werknemer die dit beroep uitoefent onder de knie moet hebben en welke kennis hij of zij moet verwerven. AVBS-Groen Groeien heeft volop meegewerkt aan de opstart van duaal leren, de beroepskwalificaties en de uitwerking van die standaardtrajecten.

Erkenning nodig voor bedrijven

Bedrijven die interesse hebben, kunnen een erkenning aanvragen. Deze is geldig voor vijf jaar. De erkenningsaanvragen verlopen digitaal via Syntra Vlaanderen (www.werkplekduaal.be). Voor de groene sectoren werd er een sectoraal partnerschap opgericht, waarbij Eduplus de erkenning van de werkplekken opvolgt. Stephan Wullaert bezoekt de bedrijven die een erkenning aanvragen. Hij legt dan het systeem van duaal leren uit, kijkt na of het bedrijf in de juiste sector van de opleiding actief is en peilt naar de achtergrond van de mentor. Indien nodig kan hij ook instaan voor de administratie van de erkenning. Het sectoraal partnerschap wordt beheerd door de sociale partners van de groene sectoren, waaronder AVBS. Het komt enkele keren per jaar samen om het systeem van duaal leren op te volgen en verder uit te werken. Zij geven op basis van het verslag van het bedrijfsbezoek ook hun akkoord voor elke erkenning en beheren de database voor de bedrijven uit de groene sectoren.

Overeenkomst tussen drie partijen

Er wordt een overeenkomst 'alternerende opleiding' afgesloten met drie partijen. Het bedrijf neemt een jongere in dienst, die zich engageert om drie dagen per week te werken op het bedrijf en twee dagen naar school te gaan. De jongere krijgt een leervergoeding. Die is zodanig dat de kinderbijslag niet in het gedrang komt. De schooldagen zijn ook prestatiedagen. Als een jongere onwettig afwezig is op school, krijgt hij voor die dag geen leervergoeding. Het bedrijf engageert zich om de jongere op te leiden en het proces op te volgen samen met de school. De school engageert zich om de schoolcomponent te organiseren voor de jongere en de werkplekcomponent op te volgen. Dat gebeurt met een trajectbegeleider, die opvolgt hoe de opleiding verloopt, wat de knelpunten en sterke punten zijn. Die staat daarvoor in nauw contact met de mentor.

Ervaringen in de praktijk

Duaal leren is in Vlaanderen zeer succesvol van start gegaan in de sector van tuinaanleg en -onderhoud. Ondertussen tellen we ruim 300 erkende groenvoorzieners waar een leerling drie dagen per week al werkend opgeleid wordt. We zien in de praktijk dat duaal leren een uitstekende manier is om een beroep te leren voor jongeren voor wie het niet evident is om voltijds op de schoolbanken te zitten. Van heel wat bedrijven krijgen we te horen dat ze 'hun leerling' na de opleiding in dienst willen nemen. Als een jongere twee jaar op jouw bedrijf de opleiding heeft gevolgd, kent die het bedrijf, de collega's, omgang met klanten, gewoontes... stellen zij. ■

School en werkvloer moeten er samen voor zorgen dat de jongere op het einde van het traject alle competenties verworven heeft.

